LES ARTS

En el quart centenari de la mort de Peter Vischer, el Vell (1455-1529).

Detall de l'autoretrat de Peter Vischa al sepulcre de Sant Sebald Wuremberg

Ara deu fer poc més o menys un any, que tots els diaris i totes les revistes importants i significatives commemoraren com es mereixia el quart centenari de la mort d'Albert Dürer, la qual cosa contrasta d'una guisa sorprenent amb el desaparcebut que ha passat el de la mort del seu contemporani i compatrici Peter Vischer, escultor. Aquest descuit i manca d'atenció sorprenen més encara si hom considera que el dit Peter Vischer és el autor principal d'una obra que de tan coneguda fins la direm popular, com és el cas d'aquell monument sepulcral de Sant Sebald, a l'església nuremberguesa consagrada al mateix Sant, que, segons Ruskin, ateny el mateix alt nivell que les millors obres italianes del seu gènere.

Precisament aquest "Sepulcre de Sant Sebald" és l'obra més manifestativa d'aquella tragèdia que ensombrí la vida del seu creador i que ens fa vesllumar en l'esmentat desaparcebiment del quart centenari del seu traspàs com una mena de misteriosa "correspondència" amb el destí que així baix fou-li atorgat. Efectivament, la vida artística del fill d'aquell Hermann Vischer el Vell, que, vingut de cap al Nord, havia establert a Nuremberg aquell taller de bronzista que tan famós havia d'esdevenir, començà amb un

El "Trencabrancas", per al sepulcre de Sant Sebald, avui al Museu Nacional de Munic

projecte per al Sepulcre de Sant Sebald, que, seguint el tan típic impuls gòtic d'enlairar-se cap a l'infinit mitjançant una sèrie coordinada de torres i pinacles, era en això essencial una construcció lliure que havia d'aixecar-se fins a una alçària d'uns 17 metres al desobre del sarcòfag que guardava les mortals despulles del dit Sant. Aquest projecte, però, semblà massa fantàstic i luxós als burgesos de Nuremberg, tot i el pur ambient gòtic d'aleshores. Nogensmenys hom començà a la dita obra quina execució va durar força anys, interrompuda com era sovint pels nombrosos entrebancs que hom feia a l'aleshores famós taller d'En Vischer, que, com escriu un cronista local, "era tan reputat que tot príncep o gran potentat que visités la vila no deixava de visitar la seva fonderia". No ens sembla que sia aquest ni el lloc ni el moment propicis per a esmentar amb minúcia els treballs del dit taller, tots ells monuments funeraris, dins hom troba fins a Polònia, Bohèmia i Hongria, de la qual expansió s'estava ja força orgullós el seu contemporani l'historiògraf Neudorffer. Can allà l'any 1507 Peter Vischer pogué ocupar-se preferentment de deixar que una altres, per més que fossin fills seus, acabessin el seu estimat "Sepulcre de Sant Sebald", i amb unes intencions contràries del tot a les seves, puix que no solament arrencaren relleus i estatutes originals del vell Vischer, com aquesta del "Trencabranques" tan fortament característica i expressiva que reprodiem, per a substituir-les per altres d'ells mateixos tan elegants com banals; encara feren més: en lloc d'acabar-lo d'acord amb l'exaltada i transcendent manera gòtica del projecte primitiu, de la qual n'existia a Nuremberg un corprenedor exemple en el "Tabernacle" d'Adam Krafft a l'església de Sant Lloreng, l'acabaren amb tres hibrides cupuletes a una quarta part de l'alçada del primitiu projecte, i això, com s'acostuma, en nom de la mesura, de l'ordre i la proporció, tal com, però, malauradament, la mesura, l'ordre i la proporció poden ésser compreses pels esperits mediocres mancats d'aquestes coses essencials que són la inspiració i la imaginació, o d'això que ve a ésser el mateix: d'independència i d'originalitat.

El vell Peter Vischer restà quinze anys encara al davant del seu taller de Nuremberg, mes no pas amb una completa autoritat, puix els seus fills, com a representants dels corrents noves, corrents als quals hom ha de recolzar-se sempre que no signifiquin un empobriment, una banalització o un recul com era aleshores el cas, li havien, de fet, privat d'intervenir en els afers artístics, ja que no en els tècnics, quan a la fi de l'any 1529, l'any mateix de la mort del Vell, el seu tercer fill Hans prengué la direcció del taller.

Reduït, per dir-ho així, al silenci, el vell Peter Vischer desaparegué en els mateixos oblit i desconsideració amb què el mon artístic ha deixat passar el quart centenari de la seva mort. D'acord amb el tràgic destí que li fou atorgat de viure en la transició d'un estil a un altre, o, el que ve a ésser el mateix, d'una Concepció del Món a una altra. Si aquest destí tràgic servís almenys d'exemple desvetllant la comprensió i foragitant la limitació! Mes dotem que això succeeixi, puix que com podem venir-ho cada cop aquells que saben la història per la comprenen i els altres la ignoren.

M. A. CASSANYES

Govern Civil

CONFERENCIA

Ahir conferenciaren el general Milans del Bosch i el comte del Montseny.

La política

"L'OPINIÓ"

"L'Opinió" publica en el seu número 68 el següent sumari:

Abonació suficient, per Germinal. Església. Ecos. Resum de la setmana: El nou diari catòlic. Un exemple a meditar: Les cures del doctor Asuero. Institut pro obrers sense feina. Frivolitats. Filosofies d'estar per casa. Els homes i les idees per Manuel Roset i Sala. A la secció de compatriotes de la "Canadiense". L'after de les reparacions, per J. Sardà. Les conferències de "L'Opinió". Les idees de Masaryk i els nostres problemes, per Jordi Arquer.

LES TASQUES DEL JUTJAT ESPECIAL PEL COMUNISME

El Jutjat especial instructor dels sumaris per comunisme, ahir al matí va rebre declaracions d'una policies de la brigada d'investigació social.

ALLIBERAMENTS

Amb motiu de la visita dels reis a Barcelona, el governador civil ha concedit la llibertat a alguns homes i dones que sofrien arrest governatiu de quinzena.

L'excursió marítima a la Costa Brava

Una estrena del mestre Morera

A les importants estrenes de sardanes anunciades per al dia 9 del mes que som, amb motiu de l'excursió marítima a Sant Feliu de Guíxols i S'Agaró i el I Aplec Sardanista de la Costa Brava, organitzat per Viatges Blaus, amb collaboració dels Amics de la Sardana de Sant Feliu, cal afegir la del mestre Morera, "El meu vailxell".

Un acoblament de circumstàncies, donc, fan esdevenir cada vegada més interessant aquest grandiós acte turístic que tindrà lloc el dia 8, sota els auspicis de Viatges Blaus.

MAQUINES DE COSIR I BRODAR

ABANS DE QUE ANEU A PARIS NO OBLIDEU

que trobareu

LA PUBLICITAT

a tots els quioscos dels Grands Boulevards, de la place de la Republique a la Madeleine.

A la place de la Bastille.

A la place de Saint Michel (costat Metropolitá).

Al Boulevard Saint Michel.

Al Boulevard Sebast. pol.

I a tots els grans quioscos de Paris

AQUEST NÚMERO HA PASSAT PER LA CENSURA GOVERNATIVA

Catalunya

La Premsa catalana

EL QUE MANCA EN ELS SINDICATS AGRICOLES BLANENCS

De "Recull", de Blanes, diu el F. P.:

"El mal dels nostres Sindicats, és ell de les associacions en general: al principi, els entusiasmes fan miracles, però el mantenir els entusiasmes a través de tantes vicissituds que sacsegen el viure local, és un problema continu, i per la seva solució cal un miracle constant.

Les meves notes semblaran despicaçades de lloc i temps, car ningú haurà observat que als Sindicats Agrícoles hi manqui alguna cosa. Jo no em fico a la casa d'altri. I per tant, no sé el que s'ha debat en les reunions generals respectives. Sembla, però que hi ha moltes coses que si es discutissin podrien moure's o donar senyals de vida.

Falta, dones, qui ho remogui, falten voluntaris per a sopluig els que manen actualment i que al seu temps portaren una actuació prou lluida: hi manca la joventut.

La joventut ja figura en la llista de socis; però ella que no hi sòn per, diguem-ne intuició hereditària, per imposició paterna, hi són per a tenir entrada a la sala de ball. Tractant-se d'una cosa purament local, en citar exemples cal particularitzar, anemenar

De les quatre associacions agrícoles existents a Blanes, excepcionant-hi la que deu actuar dintre la Federació Obrera, i no comptant-hi el Sindicat Agrícola Comarcal: la dissolució del qual encara no consta, la que aparenta una vida més pujant de socis joves és la Cambra Sindical Agrícola, l'única que té sala de ball. Les altres, tant el Sindicat Agrícola de Blanes com L'Aurora Blanenca, de recent constitució, van fent la viu-viu, sense encaparrar-s'hi aparentment

Però la joventut que desitjariem per cada Sindicat no és la que posseix la "Cambra" una joventut que balla, i prou. Manca una joventut que s'interessi pels problemes, per les novetats, pels perfeccionaments de l'art agrari.

No ens entremesquem a fer alabarda, a mirar a quin Sindicat corresponen més mèrits; ni menys a mirar si aquell perfeccionament, el Sindicat tal, fou el primer d'emprar-lo, ni si aquella nova organització o dependència dels Sindicats, fulano ho va promoure, ho va realitzar. Mirem en l'actualitat, i en l'actualitat, no tenim en l'actuació agrícola ningú que innovi, ningú que ensenyi res d'inusitat.

Els que innovaren i els que ensenyaren, ja s'han fet vells, i no es veu ni un sol jove (millor que ens equivoquéssim) que pugui succeir els que s'han fet vells.

Hem dit el que manca en els nostres Sindicats: un aire de joventut, un alè de vida. Mentre els Sindicats del poble de Blanes es dividiexen i subdividexen en "cambres", en fraternitats", en "emancipacions" en "aurores", escampant a cada nova escissió signes que per a tres organismes es dispersa, mentre els Sindicats de pagesos es converteixen en agències polítiques, anàrquiques o catòliques, lancant portaveus nostres al pas de la processó del Dijous Sant, per més que seus socis, sincers estimadors, molt més que els de la llista dels costums cristians pel surtir, fora el portal a balconades; mentre els Sindicats de Blanes perden la ocasió per manca de sala de ball o tenen, contràriament, una nombrosa joventut que només balla i que es desentén de tot problema agrícola, mentre els Sindicats de Blanes, jugoin i estiguin disposats a jugar a "fi Sindicats", la vida pujant de l'agricultura blanenca, els perfeccionaments agrícoles empirals a tot arreu, l'organització formal, activa i benèfica dels Sindicats que actualment viguen serà una ilusió somniada per algun fanàtic escriptor de període local. I tot per manca d'una joventut que tingui pretensions de fer el savi, per manca d'algú que ambicioni, de reflexionar, que pensi.

La inhibició de tota casa que exigeixi una mica d'esforç intellectual, és, entre la joventut el mal del dia."

Fe[illegible]

Dos obrers morts d'una barallada a Puigcerdà

En esclatar una baralla[illegible] les obres del ferrocarril a Puigcerdà a Aix-les-Ter, intervingué a gran distància alguns pedres que van tocar uns obrers estranys a les dites obres. Resultaren morts Andreu Albiracin Garcia, vei de Puigcerdà i un altre obrer el nom del qual s'ignora.

Toben un carro i un automòbil a Caldes de Malavella

Un automòbil de la matrícula de Barcelona, número 30134, carregat de gàbies d'aviram i que conduit pel xofer Vicenta Molli, en el terme municipal de Caldes de Malavella, topà amb un carro de Fornells de la Selva, menat per Josep Adroer Noguer. Resultà ferit un passatger del camió anomenat Josep Torrecilla, i destruida gran quantitat de mercaderia.

Un mort en un Asil de Girona

A la sala-dormitori de l'Asil La Caritat, de Girona, ha traspassat, de mort natural, Antoni Martínez Padrosa, de 56 anys, adober, natural de Aldea del Fresno (Madrid), transeünt

El Jutjat d'instrucció ha ordenat l'aixecament del cadàver i el seu trasllat al dipòsit

Una dona detinguda a Ripoll

Com a presumpta autora del robatori d'un dijillet de 1 000 pesetes de Teresa Sobrerroca, fou detinguda a Ripoll Dolors Campanals.

Un home detingut a Cervià del Ter

A Cervià del Ter fou detingut el vei de Colomés Narcís Puig, per furt de 2.000 pessetes i diversos gèneres d'un establiment de teixits que tenia Francesc Soler, el qual morí fa 19 anys al domicili del detingut.

CANET DE MAR
Conferències

Continuen amb gran èxit i assistència d'Història i Filosofia que el professor Manuel Serra i Moret dóna a l'Ateneu Obrer. L'última que ha donat ha disertat sobre el tema "L'Art i les Lletres a Grècia i Alexandria. Fármacia i importància de l'imperi romà. L'Església catòlica".

Per la seva part, La Pia Unió Exorcitant, suposem que per a[illegible] les teories exposades pel senyor Serra, ha organitzat un cicle de conferències filosòfico-apologàtiques, a càrrec del senyor Lluís Bertrand i Pujan.

El tema de la primera lliçó serà: "Jo no estem per rondalles avui". Segons llegó: "El procés d'una pobra noia"

Les altres lliçons les anirem anunciant oportunament.

No cal dir que aquests debats promouran, que tendeixen a exaltar la Història i a exposar temes filosòfics, ens omplen d'esperança per a l'esdevenidor de la nostra vila.

OLOT
Corpus - Futbol - Pendoniste Diverses

El doctor Marquet Malabosch seguirà actuant sobre el tregiment sobre diversos casos que no creiem oportú detallar, ja que no n'hi ha cap d'extraordinari. L'afluència de malalts s'ha fet nombrosa.

— Enguany la festivitat de Corpus ha revestit gran solemnitat i s'ha celebrat amb la tradicional fastuositat i esplendor.

A la vigília, els gegants i una banda de música recorregueren els principals carrers, amb la natural alegria de la mainada. Després, amb assistència de les autoritats i Ajuntament, se celebraren els divins oficis a la parroquial

A les dotze, a la plaça Major, després del ball dels gegants, es restabliren les tradicionals sardanes, que feia alguns anys que havien deixat de ballar-se. Foren lluidíssimes.

A la tarda, al mateix lloc hi tingué novament sardanes, que el poble ballà amb gran delit.

Al capvespre sortí de l'església de Sant Esteve la processó del Santíssim, presidida per les autoritats i Ajuntament. El pendonista, senyor Puig, tingué nombrós acompanyament.

Ens cal felicitar l'alcalde i el president de Governació pel seu gust de restablir els costums tradicionals del nostre poble i fer també que la processó seguís el curs antic, que feia tres anys que s'havia variat sense cap justificació, sense que el fort es desfés, tot i les demandes dels veins interessats

— Definitivament, tots els municipis interessants s'han sumat a la Mancomunitat per a la construcció del tren Guardiola-Olot-Roses. Un cop aprovada per la superioritat es faran els estudis que falten i es demanarà l'auxili de l'Estat. Les impressions que hi ha són pen fulagueres.

—Dijous, al camp d'esports hi hagué un altre partit del torneig Copa Vélez. Contenderen els equips Indústria i Joventut. Els primers s'emportaren la victoria per cinc gols a un

— En estat designat pendonista de la processó de Corpus que dimarts que ve sortirà dels Caputxins el distingit notari Ermengol Danés.

FORMIDABLE — BARATURA —

25.000 METRES EN RETALLS

finals de peces de les seccions de major i detall

DES DE 60 CENTIMS

els 4 metres d'etamin-batista estampat

RETALLS EN: Crespons llisos i estampats, georgettes, glacés, tolles de soie, creps setins, sedes negres, sedes crues estampades, sedes pròpies per a abric.

RETALLS EN: Popelins llisos i estampats, cretonnes, vichys, teixits, etamins, fins dibuixos, percales, sedalines estampades, etamins sanefes, cotons especials per a roba interior.

GÈNERES BLANCS DE COTO EN RETALLS: Etamins llisos i llistats, louisines, popelins, fulgurants, estoretes, pongis, royal, semi-seda, otoman i marrocain.

NOTA: La venda de retalls, començarà demà, dilluns. A cada retall hi constarà el metratge i el preu rebaixat. A fi que tots els nostres clients i compradors puguin beneficiar-se de la baratura, la Casa es reserva el dret de limitar les vendes fins a certa quantitat.

MAGATZEMS

Guillem Riba

Ausias March, 12, cantonada a Bruc

(davant parada tramvies d'Horta)

Herniats (Trencats)

Tingueu sempre molt present que els millors aparells del món per al guariment de totes menes d'hèrnies són els de la CASA TORRENT, sense través ni elàstic, inofensius de cap mena, de suavíssim ús i un cèmodíssim com una joguina. Models, colors i mida. Baix d'altar un tub per de la vostra salut, no llevar de dubtar. Una proposta en sobresats de cap mena sense abans visitar aquesta casa, num. 16 GRANDA DE LA VIDRE, num. 16. Casa Torrent, Barcelona. — Molta cura en el reconeixement.

LA DONA, LA MODA I LA LLAR

Les jaquetes

Les jaquetes seran una característica de la futura moda de tardor. La jaqueta tres quarts es veurà molt i es podrà portar amb vestits castre tant com d'altres de més vestits Els vestits de tarda aniran amb jaquetes tres quarts d'angles rodons i acabades un ample farmalé que pujarà pel davant i gradualment desaparexerà. Per a la nit hi haurà jaquetes curtes i capes que embolicaran còmodament les espatlles i acabaran sovint amb un volant.

Hi ha jaquetes molt atractives de frisa, jersei anglesat o bé anglesat, amb un coll bufanda moderat de pell, una peça, un cinyell baix, i una altra peça circular tocant la faldilla, de la mateixa amplada que la peça superior. Aquestes jaquetes es portaran amb vestits de jersei anglesat o de teixit anglesat. Algunes d'elles tenen grans solapes però aquestes no formen coll, el qual consisteix en un parell de tires rectes del mateix gènere.

La jaqueta es portarà amb un vestit de jersei amb peça, escot en V acabat en penjolls, caderes tavellades, les vores de les quals es resolen en un gran plec al mig de la faldilla.

En els vestits de tarda es portarà molt el negre, tant per a vestits com en jaquetes llargues.

El que es prepara per a la tardor

Pel que fa als vestits es pot ben dir que la primavera està ja llesta. Pel febrer, quan apareixen els models primaverals, el temps no n'és pas gens; i ara que la primavera es troba en el seu bo els modistes es tornen autumnals.

Hi havia hagut rumors que no hi hauria exhibicions de mitja temporada per evitar, principalment, les còpies; però aquesta restricció no és possible davant de la demanda i aquest temps, que no tenia a penes importància, ha produït una més gran varietat de vestits que de costum.

Entre les característiques que presentaran els vestits de tardor, posades de relleu pels modistes, hi ha la faldilla, que es portarà més avall dels genolls — cosa, no obstant, que no sempre es el cas amb els vestits d'esport — i penjarà lleugerament al darrera.

Un acampanat ben marcat ha vençut definitivament la faldilla recta o plegada, i això s'aconseguirà sense cap mena de xoc o excentricitat.

Per altra banda la jaqueta és recta i fluixa, amb les butxaques baixes. Es portarà una flor de llana a un costat i mentre, per exemple, la jaqueta i faldilla seran fetes de jersei anglesat en blanc i negre, el sueter és de jersei llis bigarrat, amb un cinyell negre.

Vestit de voile color banana estampat verd i negre. Un esrret coll tallat de bixiv s'eixampla després i devé bufands amb grans acabaments de voile negre

ADVERTIMENT

Advertim a les persones que els interessi la publicació immediata de les notes que ens envíen que els originals han de dirigir-se tots a la Redacció, plaça de Catalunya, 8, primer, abans de les nou del vespre. Els que ens arribin més tard d'aquesta hora, vagin adreçats a la Impremta del diari, Bailarà, 12 i 14, no seran publicats fins al cap de ... al horas